

Αμαλία

Ευάγγελος Β. Τσακνάκης

Φοιτητική Εργασία (ΔΓΡ5588, ΕΑΠ)
Ελασσόνα, 6- 2018

Η αφηγήτρια του διηγήματος είναι η Αμαλία, η οποία γεννήθηκε το 1940. Ο θάνατος του πατέρα της επάνω στη μάχη, στο Αλβανικό Μέτωπο, το όραμα της Αμαλίας και η επιτυχής έκβαση ενός χειρουργείου αποτέλεσαν την αρχική αφορμή για τη συγγραφή του διηγήματος, το οποίο αναπαριστά και το κλίμα εκείνης της εποχής.

Ο παππούς μου, που ήταν καλός στις ξύλινες κατασκευές, είχε φτιάξει μια ξύλινη κούκλα, την οποία, αφού είχε τυλίξει με μπόλικο πρόβειο μαλλί, την είχε επενδύσει με ύφασμα που είχε υφάνει η μάνα μου στον αργαλειό και της είχε ράψει δύο κουμπιά για μάτια. Μου την είχε χαρίσει όταν είχα έναν μήνα στη ζωή και δεν την είχα αποχωριστεί ποτέ όσο ήμουν παιδί γιατί ήταν το μοναδικό παιχνίδι που είχα. Η Ντέτα, έτσι έλεγα την κούκλα, είχε γίνει η καλύτερή μου φίλη. Σ' αυτή μπορούσα να πω όλα τα μυστικά μου καθώς ήξερα ότι δεν θα με προδώσει ποτέ. Μια μέρα παίζαμε κρυφτό με την Ντέτα και μία με έβρισκε αυτή, μία εγώ. Στη μέση από το τζάκι και το ντουβάρينو νεροχύτη, η μάνα μου είχε ένα μπουλού στο οποίο φύλαγε πολύτιμα πράγματα. Σκέφτηκα, στο παιχνίδι, να κρύψω εκεί την Ντέταγια να ψάξω δήθεν να τη βρω. Άνοιξα το μπουλού και φώναξα γεμάτη έκπληξη: «Σε βρήκα σκανταλιάρη, τί νόμιζες ότι θα μου κρυφτείς;» και την πήρα αγκαλιά. Μαζί με την κούκλα τράβηξα κατά λάθος και ένα κομμάτι χαρτί και το πήγα στη μάνα μου. Ήταν ένα γράμμα που της είχε στείλει ο πατέρας μου.

- «Να το διαβάσω μαμά; Ξέρω να διαβάζω», της είπα γεμάτη ενθουσιασμό, αφού ο παππούς ο Βασίλης μου είχε μάθει να γράφω και να διαβάζω.
- «Διάβασέ το, κορίτσι μ'», αποκρίθηκε η μάνα μου.
- «Δέσπω, είμαι καλά. Πες τον αδερφό μου, τον Θωμά, να μαζέψει υπογραφές, γιατί θέλω να γίνω παπάς. Άμα γίνω παπάς θα με γυρίσουν από τον

πόλεμο. Να προσέχεις τα παιδιά και τον πατέρα, Μάρτιος 1941», έγραφε το γράμμα και αμέσως τη ρώτησα «πού είναι ο μπαμπάς, μαμά;»

- «Τώρα κορίτσι μ', θα σε πω. Δεν είσαι μικρή, κοντεύεις δέκα χρονών. Τ' Άι Δημήτρη το '40, είχανε τρανές γιορτές στα σπίτια τους οι Δημητράδες. Ο μπαμπάς είχε πάει σε όλους στο χωριό να τους γιορτάσει και να τους τραγουδήσει. Ποιος να ξερεότι την ερχόμενη Δευτέρα θα έλεγε το Όχι, ο Μεταξάς και θα ξεκίναγε ο πόλεμος; Έφυγε την Τρίτη, στις 29 του Οκτώβρη, για επιστράτευση στο Αλβανικό Μέτωπο.
- «Και μετά τί έγινε, μαμά;», ρώτησα, με τα μάτια μου ορθάνοιχτα, απορημένη.
- «Ο μπαμπάς έφευγε για τον πόλεμο και τραγουδούσε: *Γλυκοχαράζει η χαραυγή/ και οι όμορφες κοιμούνται/ και τα καημένα τα παιδιά/στα ξένα τυραννιούνται. Σ' αφήνω τα παιδιά,* είπε στον πατέρα του. Εσύ ήσουν πεντέμισι μηνών και ο αδερφός σου δύο. *Δέσπω, βάστα γερά. Θα ξαναγυρίσω,* είπε και με φίλησε στο μέτωπο. *Τραγουδάτε ωρέ, όλοι να τραγουδάτε,* έλεγε σ' εκείνους που ανέβαιναν μαζί του στο στρατιωτικό όχημα.
- «Και που είναι τώρα ο μπαμπάς;», ρώτησα θλιμμένη.
- «Αχ κορίτσι μ'. Ένας Λιβαδιώτης ήταν μπροστά και μας είπε τί έγινε. Ο Κώσσιος συνέχεια τραγουδούσε και όταν πολεμούσε, πάλι τραγουδούσε. Ήταν λοχίας στο βαθμό και όλοι πολύ τον αγαπούσαν. Ήταν 15 Απρίλη και αυτός μαζί με άλλους στρατιώτες ήταν καλυμμένος σ' ένα ρέμα για ν' αποφύγουν τα πυρά των Ιταλών. Τα πυρά σταμάτησαν για λίγο και ο μπαμπάς, από μπρούμυτα όπως ήταν, σηκώθηκε για να δει μήπως οπισθοχώρησαν οι Ιταλοί. Κι έτσι τον σκότωσαν οι εχθροί».

Μόλις έμαθα ότι ο πατέρας μου είχε σκοτωθεί στον πόλεμο και δεν ήθελα να το πιστέψω. Για πολύ καιρό, τις

νύχτες, κοιτούσα τον ουρανό, έβλεπα κάποιο αστέρι και το μιλούσα σαν να ήταν ο πατέρας μου. Ακόμη και στα κουμπιά της Ντέτας, μερικές φορές, έβλεπα τα μάτια του πατέρα μου. Ευτυχώς είχαμε -και την έχω ακόμη- μια φωτογραφία του και ξέρω πώς ήταν το παρουσιαστικό του.

Κάθε φορά που η μάνα μου έφτιαχνε μια πίτα, σπάνια βέβαια γιατί το αλεύρι το έβρισκες δύσκολα, απαιτούσα να βγάζουμε ένα κομμάτι και για τον μπαμπά. Κι έτσι κάναμε, ασχέτως βέβαια εάν το έτρωγε όποιος προλάβαινε επειδή μας είχε ρημάξει η πείνα.

Μία μέρα είχαμε καλεσμένους στο σπίτι τα αδέρφια του πατέρα μου για να τους κάνουνε το τραπέζι. Ποιο τραπέζι, δηλαδή; Ο ένας θείος είχε σφάξει ένα πρόβατο, το οποίο είχε αρρωστήσει, και το έδωσε στη χήρα με τα ορφανά, δηλαδή στη μάνα μου, για να το μαγειρέψει όλο, αφού τότε δεν είχαμε ψυγείο όπως σήμερα, ούτε άλλους καλούς τρόπους αποθήκευσης. Εξάλλου έτσι γινόταν. Την επόμενη φορά είχε άλλος συγγενής σειρά για να κάνει το τραπέζι. Και φυσικά με κάποιο πρόβατο ή γίδι που θ' αρρώσταινε ή δεν θα κατέβαζε γάλα.

- «Να βγάλουμε κι ένα κομμάτι για τον μπαμπά», είπα και για λίγο σώπασαν όλοι στο τραπέζι.
- «Ναι κορίτσι μ'», είπε ο παππούς και το έβαλε κάτω από τη φωτογραφία του πατέρα μου.

Είχε σουρουπώσει και καθόμουν σε μια καρέκλα κοιτάζοντας το κομμάτι κρέατος που ήταν ακόμη πάνω στην ξύλινη σερβάντα. Ο αδερφός μου έπαιζε μόνος του πάνω στο κρεβάτι και η μάνα μου συγύριζε το σπίτι. Δύο δωμάτια ήταν όλο κι όλο και είχε ένα χολ στη μέση. Στο ένα δωμάτιο είχαμε δύο κρεβάτια για να κοιμόμαστε στο ένα εγώ με τον αδερφό μου και στο άλλο ο παππούς. Η μάνα μου κοιμόταν στο πάτωμα, έχοντας πάντοτε στο νου της τα παιδιά και τον πεθερό της, αφού είχε την φροντίδα όλων μας.

Καθώς, λοιπόν, κοιτούσα το κρέας άκουσα να ανοίγει το πέτρωμα, η μπάρα δηλαδή, της εξώπορτας,

άκουσα τον ήχο του μαντάλου τής εσωτερικής πόρτας και την είδα ν' ανοίγει.

- «Ποιος είναι; Πώς άνοιξαν οι πόρτες;», ρώτησα.
- «Μπορώ και ανοίγω», άκουσα μια φωνή να μου λέει και αμέσως εμφανίστηκε ένας άνδρας.
- «Τι με κοιτάς; με ποιον ομοιάζω;», μου είπε, ενώ ήμουν σίγουρη ποιον έβλεπα μπροστά μου.
- Αύριο θα πάμε στη Σαλονίκη, στον μπάρμπα Αποστόλη γιατί βρήκε έναν γιατρό ορθοπεδικό να κοιτάξει το πόδι μου», του είπα και πρώτη φορά ένιωσα τόσο μεγάλη ασφάλεια.
- «Να πάτε. Ό,τι σου πει ο γιατρός να κάνεις, εγώ δεν μπορώ να σε βοηθήσω, ο Θεός θα σε βοηθήσει – ο Θεός θα σε βοηθήσει», μου είπε και γύρισε για να φύγει.
- «Μην φεύγεις, τώρα που ήρθες μείνε».
- «Όχι, οπωσδήποτε, πρέπει να γυρίσω. Εκεί που είμαι είμαστε πολλοί και περνάμε πολύ καλά. Να μην με ξανακαλέσεις» απάντησε και προχώρησε προς την έξοδο. Ακουστήκε το μαντάλι καθώς έκλεισε η πόρτα και μετά το πέτρωμα καθώς έκλεισε η εξώπορτα.

Η μάνα που έβλεπε και άκουγε τα όσα είχαν προηγηθεί, με τράβαγε για να με συνεφέρει. Εγώ μόνο την άκουγα που προσπαθούσε να ξεκολλήσω από την κατάσταση που είχα μπει. «Αμαλία, Αμαλία, ξύπνα», φώναζε και με ταρακουνούσε.

Όταν έφυγε ο πατέρας μου γύρισα και την κοίταξα.

- «Με ποιον μιλούσες;» με ρώτησε έντρομη.
- «Με κανέναν», της απάντησα.

Μετά από λίγες μέρες χειρουργήθηκα, κοντεύοντας το ένα πόδι, το μακρύτερο, φέρνοντάς το στο ίδιο ύψος με το άλλο πόδι. Ο τύπος της εποχής είχε αναφέρει για την επιτυχία της πρώτης στο είδος επέμβασης στην Ελλάδα. Όσο για τα κόκκαλα του πατέρα μου, περιμένουν ακόμη να ταυτοποιηθούν για να επιστρέψουν στην Ελλάδα και να αναπαυτεί η ψυχή του.